

Světlo jako součást prodejních prostorů

Ing. Michal Novák, ERCO Lighting GmbH

Světová obchodní značka GANT a světelný koncept ERCO

Světlo má zásadní vliv na interpretaci prostoru, orientaci a vnímání jednotlivých zón a objektů. Je vždy důležité pomoci cíleně řízeného a směřovaného světla stanovit vhodné hladiny osvětlenosti pro jednotlivé části prostoru a tím vytvořit kontrast a hierarchii. Vše je třeba navrho-

Identity. Zboží ve výloze je ke každé dílčí sezoně doplněno různými prvky, jako např. velkorozměrovými obrazy na stěně, a příslušenstvím, jako jsou např. jízdni kola, slunečníky. Základním typickým vybavením výlohy je dřevěný obklad stěn a podlahy. Světelný koncept byl rozdělen do těchto oblastí:

- vertikální rovnoměrné osvětlení pozadí pro perfektní nasvícení velkorozmě-

- plochy stěn s typickými barvami a zapuštěnými podsvícenými regály,
- prezentační stoly,
- část pokladního pultu (která je i architektonicky vyzdvížena),
- všeobecné plochy,
- čekací zóna a posezení,
- zkušební kabiny.

Architektonický návrh prodejny počítá s uskočenými stropy v každé dílčí části obchodu, které jsou podsvíceny LED pásy se studeným bílým světlem pro podtržení „vodní“ značky GANT. Proto bylo zvoleno uspořádání svítidel formou zapuštěných slícovaných stropních svítidel typu směrovatelných bodových svítidel (directional) a svítidel k osvětlení svislých ploch (wallwasherů). Designová řada ERCO Quintessence obsahuje tyto rozdílné světelné techniky a detaily osazení. Vždy podle typu prodejny byl navržen modulový koncept, který se skládá z „wallwasheru“, směrovatelného bodového svítidla (spotu) a pří-

Obr. 1. Výloha v celku

vat s ohledem na maximální vizuální komfort bez negativních vlivů, jako je oslnění, a to volbou vhodných typů svítidel a jejich rozmístění. Kvalitním světelným návrhem lze současně dosáhnout vysoké efektivity po stránce energetické a provozní.

Cílem nového světelného konceptu pro společnost GANT bylo nově charakterizovat, zvýšit a zdůraznit atraktivitu a exkluzivitu prodejen a obchodní značky GANT ve srovnání s konkurencí, a to zejména v obchodních centrech a vytvořit tak expresivní tzv. Corporate Light. Pro zvládnutí této úlohy byly specifikovány jednotlivé části prodejen se zohledněním maximálního efektivního vizuálního komfortu.

Výloha – pozvánka ke vstupu

Výloha je vizitkou společnosti a prezentuje firemní identitu (obr. 1). Proto byl navržen flexibilní systém, který umožňuje optimálně upravit výlohu podle rozdílných a měnících se atributů jednotlivých sezon ve smyslu GANT Corporate

rových obrazů bez rušivých nežádoucích světelných kuželů na stěně,

- akcentování figurín,
- zdůraznění značky GANT, resp. její typické uspořádání a identita (obr. 2).

K řešení uvedené koncepce byly použity napájecí lišty jako dokonalá infrastruktura a sférolitické reflektory ERCO (obr. 3), které za použití svítidel Cantax jedné designové řady umožňují realizovat rozdílné světelné úlohy jako vertikální (wallwashing), akcentující a efektové osvětlení. Byla zvolena svítidla Cantax Spherolitwallwasher k osvětlení všech vertikálních ploch, Cantax Spotlight a Cantax Ovalflood se speciálním woodfloor filtrem GANT.

Prodejna – prostor pro zákazníka

Po vstupu do prodejny je podstatné to, aby se zde zákazník cítil dobře, pohodlně si vybral a vyzkoušel zboží ve správném světle a nakoupil. Proto byl rozdělen prostor prodejny na tyto části:

Obr. 2. Výloha se zdůrazněním stěn a typických prvků GANT

mého stropního svítidla (downlightu) v různé kombinaci (obr. 4). Uspořádání modulů je přizpůsobeno vždy prostoru prodejny podle umístění stěnových regálů, prezentačních stolů, pokladny, stropních nik apod.

Svítilidla typu wallwasher vytvářejí základní homogenní rovnoměrné vertikální světlo tak, aby se prostor opticky zvětšil a bylo dosaženo vnímání hloubky prostoru zvenku dovnitř prodejny (obr. 5). Stěnové regály jsou dodatečně akcentovány směrovatelnými svítidly s úzkým a širokým rozložením svítivosti. Tímto dodatečným kontrastem je prezentována a vyzdvížena nejdůležitější část – prezentace zboží (obr. 6).

Podle situace v prodejně, rytmu a počtu skupin svítidel jsou směrovatelná bodová svítidla také seřizena pro cílené osvětlení prezentačních stolů.

Pokladní pult je nasvícen jednak dvěma směrovatelnými bodovými svítidly s úhlem clonění 40° (systém tzv. darklight reflektorů), která jsou směřována na pultové vitríny, čelní stěny, resp. na dekorativní prvky jako kytičky, a dále dvěma úzkoúhlnými svítidly s čočkou „sculpture“ pro rovnoměrné nasvícení celého pultu. V této zóně jsou navíc použita speciální svítidla typu washlight, tedy kombinace „wallwasheru“ a „downlightu“ v jednom svítidle, která rovnoměrně nasvěcují podlahu před pokladnou a současně zvýrazňují typický dřevěný obklad stěn (obr. 7).

V části prostoru před zkušebními kabínami je tentokrát použito speciální svítidlo typu doublewashlight, což je kombinace oboustranného „wallwasheru“

a „downlightu“ v jednom svítidle. V této „veřejné“ části je tak příjemně prosvětlen celý prostor i se stěnami. Na rozdíl od „privátní a intimní“ zóny vlastní zkušební kabiny, kde světlo zajišťuje vždy jeden „washlight“ pro zamezení oslnění v zrcadle a dvě směrovatelná bodová svítidla s IR filtrem a přidavným cloněním nad zrcadlem nasměrovaná na postavu stojící před zrcadlem.

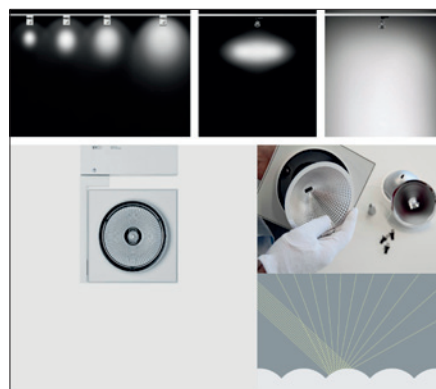
Obr. 5. „Wallwashing“ na stěnách a hloubka prostoru

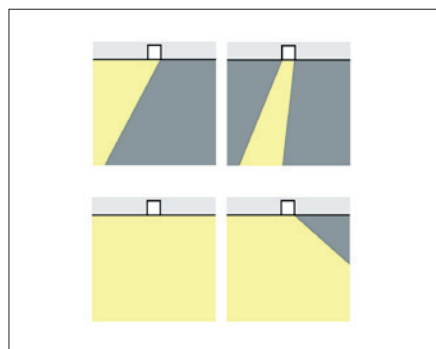
Obr. 6. Prezentace zboží

Závěr a vize

Tento světelný koncept byl realizován v šesti nových prodejnách v České republice a Slovenské republice. A jaká je budoucnost? Všechny uvedené argumenty pro jejich použití a mnoho dalších výhod, jako

Obr. 3. Sférolitické reflektory – „narrow spot“, „spot flood“, „wide flood“, „oval flood“, „wallwasher“

Obr. 4. Modulová kombinace – „wallwasher“, „directional spot“, „doublewashlight“, „washlight“

Zmínit lze ještě podsvícení regálů LED pásy s teple bílým světlem v souladu s teplým světlem halogenidových výbojek HIT pro přímé osvětlení regálů, a to vše v kontrastu k studeně bílému světlu stropních nik.

Efektivní vizuální komfort

Všechna svítidla jsou zapuštěná a lícuje se stropem, bez přesahu, bez rámečku. Mají největší možný úhel clonění a jsou vybavena „darklight“ reflektory pro zajištění klidného stropu, který není narušen ani vystupujícími částmi svítidel při nasměrování bodových svítidel. Kromě vizuálního komfortu však světelný koncept a použité techniky velmi významně ovlivňují také energetickou efektivitu. Ze strany investora byl tento aspekt významně posuzován i s ohledem na návratnost investice. Z kalkulací vyplývají tyto závěry. Vyšší investice do kvalitního a efektivního osvětlení je velmi rychle kompenzována redukcí nutného příkonu a spotřeby energie (v tomto případě téměř o 30 %), a to jak pro osvětlení, tak pro klimatizaci. Navíc v době pořízení je vyšší investice do světla ihned srovnána nižší investicí do klimatizace snížením tepelné zátěže. A toho všeho je dosaženo tak, že v popředí stojí zboží, značka a koncept prodejny.

Obr. 7. Prostor pokladny

je dodatečně výrazné snížení energetické náročnosti, scénografické možnosti, lepší podání barev a především bezúdržbový provoz, již nyní přinášejí zcela nová svítidla a optické systémy ERCO s LED zdroji.

Využitím různých světelných technik a rozložení svítivosti je možné dosáhnout rozdílných hladin osvětlenosti, které vytvářejí kontrasty, hierarchii, a tím i plastický dojem celého prostoru. Celý světelný koncept tak umocňuje příjemnou atmosféru a perfektně interpretuje typický šarm značky GANT. Více na www.erco.com.

Všechny fotografie jsou z prodejny GANT, Brno - Vaňkovka.